

Kokousaika tiistai 26.9.2023 klo 17.00

Kokouspaikka Olavin toimintakeskus, Nuotta-sali, Uotintie 7, 19700 Sysmä

- Käsiteltävät asiat**
116. Kokouksen avaus
  117. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
  118. Pöytäkirjantarkastajien valinta
  119. Työjärjestyksen hyväksyminen
  120. Olavinrannan leirikeskukseen ostotarjous
  121. Jumalanpalvelussuunnitelma lokakuu 2023 – tammikuu 2024
  122. Kolehitsuunnitelma loka – joulukuu 2023
  123. Kirkon ympäristödiplomin hakeminen
  124. Talousarvio ja toimintasuunnitelma 2024 – 2026 valmistelu
  125. Rantatontin Winterila 81-405-7-28 ostotarjous
  126. Puunmyynti vuonna 2023
  127. Enkeliveistos
  128. Tarvittaessa töihin kutsuttava lastenohjaaja
  129. Ilmoitusasiat
  130. Muut asiat
  131. Kokouksen päättäminen ja muutoksenhakuohjeet

Pöytäkirjan nähtävillä pito:

Tämän kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on lisätty muutoksenhakuosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä Tainionvirran seurakunnan nettisivuilla www.tainionvirranseurakunta.fi ajalla 27.9. – 18.10.2023.

Tarja Uustalo, talouspäällikkö

Kokousaika tiistai 26.9.2023 klo 17.10 - 19.13

Kokouspaikka Olavin toimintakeskus, Nuotta-sali, Uotintie 7, 19700 Sysmä

Kirkkoneuvoston jäsenet:

varajäsenet:

Jeremias Sankari, kirkkoherra, puheenjohtaja

Veikko Kyllönen, varapuheenjohtaja

~~Jarmo Heinonen~~, este

Maarit Hildén

~~Hannu Järvinen~~, este

Eeva-Liisa Kirves

Jere Porvari

Pirkko Rantahakala

Sanna Valjakka

~~Maritta Virtanen~~, este

Ari Hamina

Riitta Saarikangas

Seija Lukkari

Luottamustoimen tai viran puolesta kutsutaan:

Reijo Lång, kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Minna Veistilä, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja paikalla klo 17.10 - 17.45

Tarja Uustalo, talouspäällikkö, sihteeri

Käsitellyt pykälät: §§ 116 - 131

Jeremias Sankari
puheenjohtaja

Tarja Uustalo
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu __.__.2023

Maarit Hildén

Riitta Saarikangas

Pöytäkirjan nähtävillä pito:

Tämän kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on lisätty muutoksenhakuosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä Tainionvirran seurakunnan nettisivuilla www.tainionvirranseurakunta.fi ajalla 27.9. - 18.10.2023.

Tarja Uustalo, talouspäällikkö

Pöytäkirjan tarkastajat _____ //

KOKOUKSEN AVAUS

Kn 116

Puheenjohtaja piti alkuhartauden ja avasi kokouksen.

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kn 117

Kirkkoneuvoston ohjesäännön 4 § mukaan kokouksen kutsuu koolle puheenjohtaja ja 5 § mukaan kutsu on toimitettava jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta ja kutsuun on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Saman § mukaan kutsu lähetetään sähköisesti, mutta pyydettyessä kutsun saa myös kirjallisena. Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty sähköpostilla torstaina 21.9.2023.

Kirkkolain 10:15,1 mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

Kirkkoherra esittää

Todetaan läsnäolijat. Kirkkoherra toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kirkkoneuvoston päätös

Pidettiin nimenhuuto. Todettiin, että paikalla on 7/10 kirkkoneuvoston jäsentä sekä kolme varajäsentä. Kirkkoherra totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (Kirkkolaki 12:4).

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Kn 118

Kirkkoneuvoston ohjesäännön 9 § mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa. Pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksen jälkeen. Pöytäkirjan tulee KL 10:23 mukaan olla siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä yleisessä tietoverkossa vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan.

Kirkkoherra esittää

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Maarit Hildén ja Hannu Järvinen.

Kirkkoneuvoston päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Maarit Hildén ja Riitta Saarikangas.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (Kirkkolaki 12:4).

KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Kn 119

Kirkkoherra esittää

Tämän kokouksen päätösehdotukset on valmisteltu LAVA-ohjeistuksen mukaan (KJ 10:4), ja mikäli päätöksellä on välitön vaikutus alle 18-vuotiaisiin, on se myös otettu huomioon valmistelussa ja todettu esittelyssä.
Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Kirkkoneuvoston päätös

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (Kirkkolaki 12:4).

OLAVINRANNAN LEIRIKESKUKSEN OSTOTARJOUS

Kn 120

valmistelijat talouspäällikkö Tarja Uustalo, puh. 050 301 2570, ja kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950

Heinäkuun 1. päivänä 2023 voimaan tulleen uuden kirkkolain (652/2023) myötä kirkon hallinnosta ovat poistuneet alistusmenettelyt. Lain voimaantulon jälkeen seurakunnan tekemiä päätöksiä ei tarvitse alistaa tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi tai ratkaistavaksi. Uudessa kirkkolaissa kiinteistön luovutuksen menettelytavoista säädetään 3 luvun 27 §:ssä. Kiinteistöä luovutettaessa on kirkkolain ohella sovellettava maakaaren (540/1995) säännöksiä.

Kirkkolain 3 luvun 27 §:n mukaan seurakunta voi myydä omaisuuttaan tarjouskilpailulla. Tarjouskilpailun on oltava avoin ja siitä on tiedotettava riittävästi. Jos seurakunta luovuttaa kiinteää omaisuuttaan ilman tarjouskilpailua, puolueettoman asiantuntijan on arvioitava kiinteistön markkina-arvo. Tarjouskilpailu tulee olla avoin siten, ettei myynnille ole asetettu ehtoja. Tällöin kuka tahansa ostaja voi ostaa rakennuksen tai maa-alueen ja käyttää sitä omiin tarkoituksiinsa. Tiedottaminen on tulkittu riittäväksi, kun tarjouskilpailusta on ilmoitettu kohtuullisen pitkän ajan (yleensä vähintään kahden kuukauden) kuluessa esimerkiksi valtakunnallisessa tai muussa lehdessä taikka yleisessä tietoverkossa, jolloin se on saatettu kaikkien potentiaalisten ostajien tietoon. Jos kiinteistöä ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista luovuttaa tai vuokrata tarjouskilpailulla, on käytettävä puolueetonta arvioijaa, joka määrittelee kiinteistön markkina-arvon. Tällainen puolueeton arvioija voi olla esimerkiksi laillistettu kiinteistövälittäjä (LKV) tai auktorisoitu kiinteistöarvioija (AKA). Arviolausunto tai -lausunnot tulee olla luottamushenkilöillä tiedossa, kun kirkkovaltuusto tekee päätöksen kiinteistön myymisestä.

Määräenemmistövaatimuksen vuoksi kirkkovaltuustolle kuuluvaa päätösvaltaa ei voi delegoida muille toimielimille maakaaren mukaisissa luovutuksissa. Seurakunnan kiinteän omaisuuden luovuttamisesta päättää kirkkovaltuusto. Esityksen seurakunnan kiinteän omaisuuden luovuttamisesta kirkkovaltuustolle tekee kirkkoneuvosto. Päätösesityksestä on käytävä ilmi maakaaren 2 luvun 1 §:n mukaiset kiinteistökaupan olennaiset tiedot, joita ovat: 1) luovutustarkoitus, 2) luovutettava kiinteistö, 3) ostaja sekä 4) kauppahinta ja mahdollinen muu vastike. Päätösesityksessä ilmoitetaan luovutettavaksi tarkoitettun alueen pinta-ala.

Päätösesityksen liitteinä esitetään myytävän alueen kartta sekä mahdollinen kaavaote. Asian esittelytekstissä kuvataan suoritettu tarjouspyyntömenettely tai jos kohde ei ole ollut yleisesti myytävänä, kohteen käyvästä arvosta hankitut selvitykset. Edellä mainitut tiedot on käytävä ilmi kirkkovaltuuston pöytäkirjaan kirjatusta kaupan hyväksymistä koskevasta päätöksestä ja tarvittaessa päätöksen liitteistä, jotka luetellaan pöytäkirjan kyseisessä asiakohdassa.

Kirkkovaltuuston tekemä kiinteistön myyntipäätös on julkinen ja se annetaan tiedoksi valitusosoituksineen asianosaisille, joita ovat ostajaehdokas sekä muut kohteesta tarjouksensa antaneet. Seurakunnan jäsenille päätös valitusosoituksineen annetaan tiedoksi julkaisemalla päätös yleisessä tietoverkossa. Päätös pidetään yleisesti nähtävillä koko valitusajan, 7+30 päivää. Ostajaehdokkaan kanssa voidaan sopia, että kaupasta laaditaan hallinnollista käsittelyä varten luonnoskauppakirja, johon tulee samat asiat kuin lopulliseenkin kauppakirjaan, mutta sitä ei allekirjoiteta. Luonnoskauppakirja on hyödyllinen, koska sitä laadittaessa tulee varmistetuksi asioita, jotka muuten ehkä jäisivät huomioimatta. Lopullinen kauppakirja on suositeltava allekirjoittaa vasta, kun kirkkovaltuuston päätös on saanut lainvoiman.

Tainionvirran seurakunnan vuoden 2023 talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa on päätetty laittaa Olavinrannan leirikeskus myyntiin, koska sen majoitusrakennuksia ei voida käyttää vuonna 2019 tehtyjen kuntotutkimusten perusteella. Tällä perusteella kirkkoneuvosto on laittanut leirikeskuksen myyntiin Asuntovalkama Oy:n kautta kesäkuussa 2023 hintaan 295 000 euroa. Leirikeskus herätti kiinnostusta, mutta mahdolliset ostajat halusivat, että kohteesta tehdään kuntotarkastus.

Leirikeskuksen päärakennuksen sekä sauna- ja huoltorakennusten kuntotarkastuksen suoritettiin 21.8.2023 ja 24.8.2023 Kuntoarvioija J.Mutanen Tmi. Hänen 25.8.2023 tekemän kuntotarkastuksen mukaan päärakennuksessa on samanlainen riskirakenne kuin majoitusrakennuksessa. Alapohjarakenteena on betonilaatan päälle korotettu puulattia, jolloin kosteus voi siirtyä ulkopuolelta betonirakenteiden kautta kapillaarisesti tai diffuusiolla sisäpuolelle ja vaurioittaa eristeitä ja puurakenteita tai sisäilman kosteus voi tiivistyä betonilaatan kylmillä reuna-alueilla olevien eristeiden ja puurakenteiden pinnalle aiheuttaen vaurioita pitkien aikojen kuluessa. Lisätutkimuksissa havaittiin paikoitellen kosteutta alapohjassa. Myös sauna- ja huoltorakennuksissa on riskirakenteita. Lisäksi rakennuksen noin 40 vuoden ikä tarkoittaa talotekniikan ym. uusimisen tarvetta. Karkea arvio välittömästi tarvittavista korjauskustannuksista on yli 100 000 euroa.

Seurakunta on 7.9.2023 saanut 120 000 euron ostotarjouksen Olavinrannasta. Ostotarjouksessa ei ole käytännössä laskettu mitään arvoa rakennuksille, vaan kyseessä on tontin arvoon perustuva ostotarjous. Se tarkoittaa, että ostaja on tietoinen rakennusten kunnosta, eikä seurakunnalla ole pelkoa vaateista jälkikäteen. Seurakunta voi hyväksyä tai hylätä tarjouksen tai tehdä vastatarjouksen.

Mikäli seurakunta päättää myydä Olavinrannan, tulee päätös tehdä kirkkolain 3 luvun 9 §:n mukaan kirkkovaltuustossa kahden kolmasosan määränemmistöllä.

Minna Veistilä poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 17.45.

Talouspäällikkö esittää

Kirkkoneuvosto neuvottelee ostajan kanssa ja tekee vastatarjouksen 150.000 euroa.

Talouspäällikön muutosesitys

Seurakunta pyytää Olavinrannan leirikeskuksesta uuden hinta-arvion toiselta kiinteistövälittäjältä ja tekee vastatarjouksen sen jälkeen.

Kirkkoneuvoston päätös

Seurakunta pyytää Olavinrannan leirikeskuksesta uuden hinta-arvion toiselta kiinteistövälittäjältä ja tekee vastatarjouksen sen jälkeen.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta, koska päätös koskee vain valmistelua (Kirkkolaki 12:4).

JUMALANPALVELUSSUUNNITELMA LOKAKUU 2023 - TAMMIKUU 2024

Kn 121

valmistelija kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950

Kirkkolain 3:10 mukaan kirkkoneuvosto johtaa yleisesti seurakunnan toimintaa. Osa tätä tehtävää on seurakunnan jumalanpalvelussuunnitelman hyväksyminen. Jumalanpalvelussuunnitelma on luonteeltaan ohjeellinen, koska eri syistä siihen tulee muutoksia suunnitelmakautena.

Seurakunnassa on ollut koronarajoitusten päätyttyä käytäntö, että resurssien käytön helpottamiseksi kahdesti kuukaudessa messut ovat porrastetusti, niin että syys-toukokuussa kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina on klo 10 sanajumalanpalvelus Hartolan kirkossa ja klo 12 messu Nuotassa, ja vastaavasti kuukauden kolmantena sunnuntaina klo 10 sanajumalanpalvelus Sysmän Pyhän Olavin kirkossa ja klo 12 messu Hartolan kirkossa. Kuitenkin niinä sunnuntaina, kun on jotain erityistä ei välttämättä ole messujen porrastusta. Muutoinkin juhla-aikaan voi olla jonakin sunnuntaina tai juhlapyhänä jumalanpalvelus vain toisessa kirkossa.

Jumalanpalvelusten striimauksessa on ollut teknisiä ongelmia, mutta tavoite on striimata jumalanpalvelus joka sunnuntai, suunnilleen vuorotellen Hartolasta ja Sysmästä.

Kirkkoherra esittää

Kirkkoneuvosto keskustelee jumalanpalveluselämästä ja hyväksyy sen jälkeen seurakunnan jumalanpalvelussuunnitelman loka-tammikuulle 2023-2024. Liite.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto hyväksyi seurakunnan jumalanpalvelussuunnitelman loka-tammikuulle 2023-2024.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta, koska päätös koskee vain valmistelua (Kirkkolaki 12:4).

KOLEHTISUUNNITELMA LOKA - JOULUKUU 2023

Kn 122

valmistelija kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950

Kirkkojärjestyksen 3:5 mukaan kirkkoneuvosto hyväksyy suunnitelman jumalanpalveluksissa kannettavista kolehdeista ottaen huomioon kirkkohallituksen päätöksen seurakunnan pääjumalanpalveluksissa kannettavista kolehdeista. Kirkkoherralla on oikeus perustellusta syystä poiketa kolehtisuunnitelmasta, mistä on tiedotettava neuvostolle.

Tainionvirran seurakunnassa kolehtisuunnitelma hyväksytään kolmessa neljän kuukauden jaksossa, jotka ovat samat kuin lääninrovastille ja tuomiokapitulille lähetettävät papiston vapaa-aikasuunnitelmat sekä kirkkoherran loma-anomukset, helmi-toukokuu, kesä-syyskuu ja loka-tammikuu, mikäli yleiskirje kirkkohallituksen määräämistä seuraavan vuoden kolehdeista on tullut ennen lokakuun alkua.

Loka-joulukuussa yhdeksän kirkkohallituksen määräämää kolehtikohdetta sekä ekumeeninen lähetyspyhä, jolloin seurakunta voi vapaasti valita lähetysjärjestön, jolle kolehti kannetaan. Muilta osin kolehtikohteet ovat Kirkkohallituksen suosittelimia kohteita, seurakuntaan saapuneita anomuksia sekä oman seurakunnan nimikkoläheteteille kerättyjä kolehteja.

Kirkkoherra esittää

Kirkkoneuvosto hyväksyy kolehtisuunnitelman loka-joulukuulle 2023. Liite

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto hyväksyi kolehtisuunnitelman loka-joulukuulle 2023. Liite.

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella oikaisuvaatimuksella Tainionvirran seurakunnan kirkkoneuvostolta (Kirkkolaki 12:5)

KIRKON YMPÄRISTÖDIPLOMIN HAKEMINEN

Kn 123

valmistelija kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategiassa Ovet auki todetaan, että kirkon tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Luomakunnasta välittämiseen liittyen kirkossamme on ympäristötyö, jonka pohjana ovat Kirkon energia- ja ilmastostrategia Hiilineutraali kirkko 2030, Kirkon ilmasto-ohjelma Kiitollisuus, kunnioitus, kohtuus sekä Kirkon ympäristöjärjestelmä eli Kirkon ympäristödiplomi. Hiilineutraali kirkko 2030 -strategian suosituksena on, että kaikilla seurakunnilla on kirkon ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä.

Kirkon ympäristövastuun lähtökohtana on usko kolmiyhteiseen Jumalaan luojana, lunastajana ja pyhittäjänä. Luomakunta itsessään on arvokas ja pyhä, koska se on Luojan kädestä lähtöisin ja Luoja on itse läsnä luomakunnassaan. Kestävyyskysymykset nähdään helposti erillisinä ”ympäristöasioina”, marginaalisina suhteessa toisaalta suhteessa seurakunnan perustehtävään ja hengellisyteen sekä toisaalta suhteessa strategiseen ajatteluun, toimintaympäristön ja tavoitteiden määrittelyyn sekä talouteen. Kuitenkin kyseessä on merkittävä kirkon tulevaisuus- ja uskottavuuskysymys, jossa on tarjolla kirkon uskon sisällöstä nouseva yhteinen tarttumapinta esim. kirkosta tällä hetkellä voimakkaasti irtautuviin nuoriin aikuisiin. Jäsenyyden kautta kyse on myös seurakuntien taloudellisista toimintaedellytyksistä jatkossa.

Kirkon ympäristödiplomi on osin samanlainen kuin muillakin toimijoilla, mutta räätälöity seurakuntien tarpeisiin. Se koskee kaikkea seurakunnan toimintaa, esim. metsät, hautausmaat, rakennukset, keittiöt, kasvatustyö ja jumalanpalvelukset. Kirkon ympäristödiplomissa on määritellyt kriteerit sen saamiselle, ja se on aina kerrallaan voimassa viisi vuotta. Tavoitteena on nivoa ympäristöasiat osaksi seurakunnan kaikkea toimintaa, osallistaa seurakuntalaisia yhteiseen ympäristötyöhön, edistää ennakoivaa ympäristöajattelua sekä tehostaa toimintoja ja resurssien käyttöä ja etsiä kustannussäästöjä.

Kirkon ympäristödiplomissa on kahdeksan osa-aluetta: toiminta ja talous, ympäristökasvatus, jätehuolto ja kiertotalous, ruoka ja keittiöt, energia ja kiinteistöt, hautausmaat ja viheralueet, metsät ja muut luontoalueet sekä liikenne. Kussakin osa-alueessa on olemassa minimikriteerit sekä pisteitä tuottavat kriteerit. Pisteitä pitää olla vähintään sata. Osa sekä minimikriteereistä että pisteitä tuottavista kriteereistä toteutuu jo seurakunnassamme, mutta joidenkin osalta pitää tehdä toimenpiteitä.

Kirkon ympäristödiplomin hakeminen lähtee liikkeelle siitä, että kirkkoneuvosto päättää ympäristödiplomin hakemisesta sekä nimeää seurakunnan ympäristövastaavan ja ympäristötyöryhmän. Ympäristötyöryhmässä on hyvä olla sekä työntekijöitä että seurakuntalaisia. Sen jälkeen suoritetaan ympäristödiplomin käsikirjan avulla ympäristökatselmus sekä sen pohjalta laaditaan seurakunnan ympäristöohjelma. Kun kirkkoneuvosto on hyväksynyt ympäristöohjelman, pyydetään tuomiokapitulilta auditointia ja hyväksytyn auditoinnin perusteella kirkkohallitus myöntää ympäristödiplomin. Päätöksen tekemisestä ympäristödiplomin saavuttamiseen menee yksi

- kaksi vuotta. Mikkelin hiippakunnassa on meneillään prosessi, joka tukee ympäristödiplomin hakuprosessia.

Kirkkoherra esittää

- 1) Kirkkoneuvosto päättää, että Tainionvirran seurakunta hakee kirkon ympäristödiplomia siten, että ympäristödiplomi saadaan vuoteen 2025 mennessä
- 2) Kirkkoneuvosto nimeää toimistosihteeriksi Satu Mäyrän seurakunnan ympäristövastaavaksi, joka samalla toimii ympäristötyöryhmän sihteerinä. Tehtävä tulee lisätä hänen tehtäväkuvaukseensa.
- 3) Kirkkoneuvosto nimeää ympäristötyöryhmän. Työryhmää voidaan tarvittaessa täydentää. Lisäksi työryhmässä on läsnäolo- ja puheoikeus kirkkoherralla ja talouspäälliköllä, joista ainakin toisen tulisi olla paikalla kokouksissa.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto

- 1) päätti, että Tainionvirran seurakunta hakee kirkon ympäristödiplomia siten, että ympäristödiplomi saadaan vuoteen 2025 mennessä,
- 2) nimesi toimistosihteeriksi Satu Mäyrän seurakunnan ympäristövastaavaksi, joka samalla toimii ympäristötyöryhmän sihteerinä. Tehtävä tulee lisätä hänen tehtäväkuvaukseensa.
- 3) nimesi ympäristötyöryhmään Satu Mäyrän, Kirsi Männistön, Jeremias Sankarin, Kimmo Salojoen ja Ari Haminan. Työryhmää voidaan tarvittaessa täydentää. Lisäksi työryhmässä on läsnäolo- ja puheoikeus talouspäälliköllä.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta, koska päätös koskee vain valmistelua (Kirkkolaki 12:4).

TALOUSARVIO JA TOIMINTASUUNNITELMA 2024–2026 VALMISTELU

Kn 124

valmistelijat talouspäällikkö Tarja Uustalo, puh. 050 301 2570, ja kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950

Kirkkoneuvoston tulee antaa talousarvion ja toimintasuunnitelman laadintaohje. Laadintaohjeessa annetaan sekä ohjeet toimintasuunnitelman laadintaa varten että talousarviokehukset, joiden puitteissa tulee laatia talousarvio- ja toimintasuunnitelma. Toiminnan ja talouden suunnittelun tehtävänä on auttaa seurakuntaa toteuttamaan perustehtävänsä ja selviytymään käsillä olevista ja tulevista haasteista nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Laadintaohjeessa helposti painottuu numero-osa, mutta yhtä tärkeitä ovat myös seuraavalle vuodelle asetettavat tavoitteet eri työmuodoille / kustannuspaikoille. Seurakunnan tulevaisuustyöskentely on vasta alkamassa. Mutta seurakunnan strategiassa 2025 visiona on ”Rohkaisemme ihmisiä uskomaan Jeesukseen omana Vapahtajanaan ja kannustamme heitä kulkemaan omaa uskon tietään. Menemme ihmisten luokse ja viestimme.” Samalla seurakunta sitoutuu kirkon Ovet auki -strategiaan. Näihin molempiin liittyen seurakunnassa on ollut yhteisöllisyysuhanke ja palvelumuotoilukoulutus, jonka tuloksena syntyi Meijän kirkko -palvelumalli. Siinä on tärkeässä osassa kirkon monikäyttöisyys ja seurakuntalaisten osallistuminen. Tältä pohjalta seurakunnan painopisteinä vuonna 2024 ovat 1) kirkkojen monikäyttöisyys, 2) vapaaehtoisuuden kehittäminen ja 3) tavoitettava viestintä.

Talouden suunnittelun kehykset perustuvat vuoden 2022 tilinpäätökseen ja vuoden 2023 talousarvioon ja tiedossa oleviin poikkeamiin tämän vuoden toteutumassa. Tuloveroprosentiksi kirkkoneuvosto esittää samaa kuin vuonna 2023 eli 1,70 prosenttia. Elokuussa tehty uusin kirkollisveron arvio vuosille 2023–2030 on selvästi aikaisempaa korkeampi ollen koko ajanjakson noin 1,2 miljoonaa euroa, mikä on syksyn 2022 arviota noin 150 000 euroa korkeampi. Se ei tuo talouteen varsinaisesti liikkumavaraa, koska Sysmän kirkon poistot ja lainojen lyhennykset alkavat vuonna 2024, mutta siirtää tilikauden tuloksen painumista negatiiviseksi muutamia vuosia eteenpäin. Yleinen arvio palkkakustannusten noususta vuonna 2024 on 2,5–5 prosenttia. Vuoden 2024 talousarvion valmistelussa käytetään viiden prosentin palkkakustannusten nousua vuoteen 2023 verrattuna. Sen tähden toimintamenoihin kohdistuu alentamispainetta tulevina vuosina. Toimintamenojen, joihin seurakunta voi suoraan vaikuttaa, tulee säilyä vuonna 2024 vuoden 2023 talousarvion tasolla, ellei erityistä syytä esitetä siitä poikkeamiseksi.

Talousarvion ja toimintasuunnitelman laadinnan aikataulu

26.9.2023	Laadintaohje hyväksytään kirkkoneuvostossa
9.10.2023	Kirkkovaltuusto hyväksyy kirkollisveroprosentin 2024
3.11.2023	Talousarvio kirjattu Kipaan Toimintasuunnitelma kirjattu y-asehalle Henkilöstön kehittämissuunnitelma laadittu
14.11.2023	Kirkkoneuvosto käsittelee talousarvio- ja toimintasuunnitelmaehdotusta

7.12.2023	Kirkkoneuvosto hyväksyy talousarvion ja toimintasuunnitelman
joulukuu 2023	Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion ja toimintasuunnitelman

Kirkkoherra esittää

Kirkkoneuvosto hyväksyy ohjeet vuoden 2023 talousarvion ja toimintasuunnitelman laatimiseksi.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto hyväksyi esittelytekstissä olevan ohjeen vuoden 2023 talousarvion ja toimintasuunnitelman laatimiseksi.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta, koska päätös koskee vain valmistelua (Kirkkolaki 12:4).

PUUNMYYNTI VUONNA 2023

Kn 126

valmistelijat talouspäällikkö Tarja Uustalo, puh. 050 301 2570, ja kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950

Kn 96/24.7.2023

Tainionvirran seurakunnan vuoden 2023 talousarviossa on puunmyyntituloja 150 000 euroa. Tältä pohjalta MHY Päijät-Hämeen metsäesimies Valter Carlson on laatinut puunmyyntisuunnitelman. Se sisältää Pääsinniellä tilalla Varelä 111-415-7-31 avohakkuuta noin 7 hehtaaria kuudessa eri paikassa, ylispuiden poistoa noin 2 hehtaaria sekä harvennushakkuuta noin 10 hehtaaria. Suunniteltujen hakkuiden hinta-arvio ylittää jonkin verran talousarviossa olevat puunmyyntitulot.

Lisäksi samassa yhteydessä on puun myyntiin liittyen tarjottu metsänhoitotöitä.

Kirkkoherra esittää

Kirkkoneuvosto päättää minkäkokoinen metsäkauppa tehdään sekä samalla niihin liittyvistä metsänhoitotöistä.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto päätti, että selvitetään, onko alueella kirjanpainajatuhoja. Metsää myydään noin puolet avohakkuualueesta, mikäli kirjanpainajatuhoja ei ole.

Kn 126

Kirkkoneuvoston päätöksen jälkeen on oltu yhteydessä Valter Carlsoniin. Yhteydenoton perusteella uudistushakkuuta on vähennetty niin, että sitä tehdään kuvioilla 5, 72 ja 74.1, yhteensä vajaa 4 hehtaaria ja arvioitu puumäärä niissä noin 1.200 m².

MHY Päijät-Häme on kilpailuttanut ko. uudistushakkuun, ylispuiden poistot ja harvennushakkuut 14.9.2023 päättyneellä tarjouksen jättöajalla niin, että tarjoukset ovat voimassa 18.10.2023 saakka. Valter Carlson valmistelee yhteenvedon tarjouksista.

Uudistushakkuusta jätettiin viisi tarjousta. Korkein jätetty tarjous ja MHY Päijät-Hämeen katkonta-aineistosta laskettu arvio ovat eri yhtiöillä.

Harvennushakkuista jätettiin kuusi tarjousta. Niistä MHY Päijät-Hämeen puunhankinta sekä jätti korkeimman tarjouksen että oli MHY:n katkonta-aineiston perusteella tehdyssä arviossa on korkein tarjous.

Samassa yhteydessä, kun MHY Päijät-Häme on tehnyt leimausselosteen, se on jättänyt myös tarjouksen hakkuiden ennakkoraivauksesta sekä uudistushakkuualueiden maanmuokkaus- ja istutustöistä. Näiden kokonaissumma on noin 16.000 euroa.

Taluspäällikkö esittää

Kirkkoneuvosto hyväksyy

1. harvennushakkuista korkeimman tarjouksen jättäneen MHY Päijät-Hämeen tarjouksen 20.459,80 euroa;
2. uudistushakkuista Versowoodin tarjouksen 83.515,70 €, joka MHY Päijät-Hämeen katkonta-aineistosta tehdyn arvion perusteella on korkein tarjous ja
3. hyväksyy MHY Päijät-Hämeen tarjouksen hakkuiden ennakkoraivauksesta sekä uudistuskuluista noin 16.000 euroa.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto hyväksyi

1. harvennushakkuista korkeimman tarjouksen jättäneen MHY Päijät-Hämeen tarjouksen 20.459,80 euroa;
2. uudistushakkuista Versowoodin tarjouksen 83.515,70 €, joka MHY Päijät-Hämeen katkonta-aineistosta tehdyn arvion perusteella on korkein tarjous ja
3. MHY Päijät-Hämeen tarjouksen hakkuiden ennakkoraivauksesta sekä uudistuskuluista noin 16.000 euroa (sis. alv 24 %).

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella oikaisuvaatimuksella Tainionvirran seurakunnan kirkkoneuvostolta (Kirkkolaki 12:5)

ENKELIVEISTOS

Kn 127

valmistelija kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950

Tainionvirran seurakunnalle on Sysmästä tarjottu puusta moottorisahalla tehtyä siniseksi maalattua enkeliveistosta, jossa suurikokoinen enkeli kantaa käsissään maapalloa. Veistoksen korkeus on noin 2,5–3 metriä ja sen kuva on esityslistan liitteenä. Veistoksen hinta on 2.000 euroa sekä kuljetus noin 15 km Sysmän kirkolle.

Kyseisen kokoinen veistos vaatii korkean ja suojaisan tilan, jollainen Sysmässä on vain Olavin toimintakeskuksen alakerrassa ja Pyhän Olavin kirkossa. Pyhän Olavin interiööriin ei sovellu maalattu veistos. Seurakunnalla ei ole mahdollisuuksia rakentaa erillistä suojaa veistokselle.

Olavin toimintakeskuksen ala-aulaan on tullut ahtautta sen jälkeen, kun ensin Sysmän kunta ja sitten Hyvinvointialue ovat vuokranneet tilaa. Ainoa seurakunnan käytössä oleva tila on salin ja pääovien välinen ikkunatila, jossa on ollut vaihtuvia näyttelyitä, mitä veistoksen sijoittaminen siihen hankaloittaa.

Kirkkoherra esittää

Seurakunnalla ei ole mahdollisuutta hankkia enkeliveistosta ja sijoittaa sitä suojaisaan tilaan.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto totesi, että seurakunnalla ei ole mahdollisuutta hankkia enkeliveistosta ja sijoittaa sitä suojaisaan tilaan.

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella oikaisuvaatimuksella Tainionvirran seurakunnan kirkkoneuvostolta (Kirkkolaki 12:5)

ILMOITUSASIAT / SAAPUNEET KIRJEET

Kn 129

valmistelija kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950

1. Kirkkoherran päätösluettelo
A12/22.9.2023 Määräaikainen työajan muutos
B26-31 Vuosilomien, lomarahavapaiden ja palkattoman virkavapaan myöntämiset
C11/26.9.2023 Palkallinen tilapäinen hoitovapaa
2. Taluspäällikön päätösluettelo
A15/25.9.2023 Määräaikainen työajan muutos
A16/25.9.2023 Metsänhoitotöiden tarjouksen hyväksyminen
B13-21 Vuosilomien myöntämiset
3. Kirkkohallituksen yleiskirjeet
30/31.8.2023 Kirkkolakiuudistuksen vaikutus kirkon arkistotoimeen 1.7.2023 alkaen
31/1.9.2023 Kirkon säädöskokoelmassa julkaistu kirkkohallituksen päätös lähetyks- ja kansainvälisen työn ohjaajan viran haltijalta sekä tällaisen viran tehtäviä pääasiallisena tehtävänäan tekevältä viranhaltijalta vaadittavasta tutkinnosta
4. Kirkon työmarkkinalaitoksen yleiskirjeet
-
5. Kirkkohallituksen vuosien 2023–2030 verotuloennuste 31.8.2023
6. Mikkelin hiippakunnan luottamushenkilöiden neuvottelupäivä 7.10.2023 Lappeenrannassa

Kirkkoherra esittää

Merkitään tiedoksi.

Kirkkoneuvoston päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (Kirkkolaki 12:4).

MUUT ASIAT

Kn 130

1. Taloustilanne 26.9.2023
2. Olavin hoitokunnan kokous 26.9.2023

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN JA MUUTOKSENHAKUOHJEET

Kn 131

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.13 ja antoi muutoksenhakuohjeet.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Tainionvirran seurakunta

Kirkkoneuvosto

30.8.2023 § 131

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: §§ 116 – 121, 123 – 125, 129 - 131

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: §§ 122, 126 - 128

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitetussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei

myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: §§ -

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät: §§ -

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Tainionvirran seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Uotintie 7, 19700 Sysmä tai Kirkkotie 2, 19600 Hartola

Postiosoite: Kirkkotie 2, 19600 Hartola

Sähköposti: tainionvirta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: §§ 122, 126 - 128

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä.

Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Tainionvirran seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Uotintie 7, 19700 Sysmä tai Kirkkotie 2, 19600 Hartola

Postiosoite: Kirkkotie 2, 19600 Hartola

Sähköposti: tainionvirta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: §§

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näydetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä

- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: §§ -

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: §§ -

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-asiasta koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihe: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot

- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuainmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuainmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuainlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.